

Hoitojonot suun terveydenhuoltoon lyhentyneet

Yli puoli vuotta hammashoitoon jonottaneiden määrä on enemmän kuin puoliintunut vuodessa. Stakesin terveyskeskuksille tekemän kyselyn mukaan tämän vuoden maaliskuussa yli puoli vuotta jonottaneita asiakkaita oli 42 terveyskeskuksessa 11 800, kun vuotta aiemmin heitä oli 25 300.

Seurannan mukaan eniten tilanne on parantunut Kymenlaakson ja Pohjois-Karjalan sairaanhoitopiirien alueella. Väestöön suhteutettuna tilanne on huonoin Pirkanmaalla ja toiseksi huonoin Vaasan sairaanhoitopiirin alueella. Etelä-Savon ja Itä-Savon sairaanhoitopiirien terveyskeskuksissa ei ole lainkaan yli kuusi kuukautta jonottaneita. Suun terveydenhuollossa laki sallii, että hoidon järjestämiseen määrätty kolmen kuukauden takuu-aika voidaan ylittää enintään kolmella kuukaudella.

Hoidon tarpeen arviointi toteutuu 88 prosentissa terveyskeskuksista yleensä välittömästi yhteydenotossa. Kuitenkin 18 terveyskeskuksella on aiempien selvitysten tapaan jatkuvia ongelmia hoitoon pääsyn turvaamisessa.

Vain 13 prosenttia terveyskeskuksista arvioi, että hoitoon pääsyn tilanne paranee loppuvuonna 2008. Tilanteen huononemista ennakoivat 28 prosenttia terveyskeskuksista. Odotusajat hammaslääkärin ja suuhygienistin vastaanotoille ovat hieman pidentyneet. Hammaslääkärin pääsi maaliskuussa ei-kiireellisen tarpeen vuoksi alle kolmessa kuukaudessa 63 prosentissa terveyskeskuksista, kun puoli vuotta aiemmin vastaava luku oli 69 prosenttia. Suuhygienistin vastaanotolle pääsi alle kolmessa viikossa joka toisessa terveyskeskuksessa, kun lähes kaikissa muissa odotusaika venyi jopa kolmeen kuukauteen.

Viikonloppupäivystyksen järjestämisessä on edelleen ongelmia, vaikka tilanne on kohentunut. Maaliskuussa ilman sunnuntaipäivystystä oli joka kolmas terveyskeskus, kun vuosi sitten joka toinen ei tarjonnut päivystystä.

Vain viidennes väestöstä asuu sellaisten terveyskeskusten alueella, missä henkilöstöpula ei häiritse hoitotakuun toteutumista. Terveyskeskuksista 62 prosenttia ilmoitti, että hammaslääkärin puute vaikeuttaa hoitotakuun toteutumista. Tilanne on huonontunut lokakuusta 2007. Suuhygienisteistä oli pulaa 20:ssä ja hammashoitajista 13 prosentissa terveyskeskuksista. Terveyskeskuksista valtaosa käyttää vuokratyövoimaa, ostopalveluja tai molempia. Palveluseteli oli käytössä yhdessä terveyskeskuksessa. Vain viidesosa terveyskeskuksista toimii pelkästään oman henkilökunnan varassa.

Tiedot perustuvat Stakesin maaliskuussa 2008 terveyskeskuksille tekemään kyselyyn, johon vastasi 207 terveyskeskusta (89 %). Tiedot kattavat 97 prosenttia väestöstä. Stakes kokoaa sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta hoidon saatavuuden seurantatietoa. Kysely tehdään puolivuositain. Hoitotakuu on ollut voimassa kolme vuotta eli maaliskuusta 2005 alkaen.

Lisätietoja: kehittämispäällikkö Pirjo Tuomola, Stakes, puh. (09) 3967 2340, suunnittelija Anna Heino, Stakes, puh. (09) 3967 2177, sähköposti: etunimi.sukunimi(at)stakes.fi ja lääkintöneuvos Anne Nordblad, sosiaali- ja terveysministeriö, puh. (09) 1607 3240, sähköposti: anne.nordblad(at)stm.fi.

Suun terveydenhuollon hoitotakuun tilanne maaliskuussa 2008

<http://www.stakes.fi/FI/tilastot/aiheittain/Terveyspalvelut/hoidonsaatavuus/index.htm>

Eeva Parviainen
tiedottaja, puh. (09) 3967 2686 tai 0400 373 688, eeva.parviainen(at)stakes.fi

Kortare vårdköer inom mun- och tandhälsovården

Antalet personer som köat till tandvård över ett halvår har mer än halverats på ett år. Enligt en hälsovårdscentralenkät som genomfördes av Stakes i mars i år hade 11 800 personer köat över ett halvår vid 42 hälsovårdscentraler, när antalet varit 25 300 personer ett år tidigare.

Enligt uppföljningen hade situationen förbättrats mest i Kymmenedalens och i Norra Karelen sjukvårdsdistrikt. I relation till befolkningen var situationen sämst i Birkaland och näst sämst i Vasa sjukvårdsdistrikt. Vid hälsovårdscentralerna i Södra Savolax och i Östra Savolax sjukvårdsdistrikt fanns det ingen som köat över sex månader. Inom mun- och tandhälsovården tillåter lagstiftningen att tidsfristen på tre månader för att ge vård överskrids med högst tre månader.

Vid 88 procent av hälsovårdscentralerna bedömdes vårdbehovet vanligen omedelbart när kontakt tas. Trots det hade 18 hälsovårdscentraler fortgående problem med att säkerställa tillgången till vård.

Endast 13 procent av hälsovårdscentralerna räknade med att tillgången till vård skulle förbättras i slutet av 2008. Totalt 28 procent trodde att situationen skulle försämras. Väntetiderna till tandläkare och munhygienist hade förlängts lite. I mars fick man en tandläkartid för icke-akut vård inom mindre än tre månader vid 63 procent av hälsovårdscentralerna, medan motsvarande tal varit 69 procent ett halvår tidigare. Vid varannan hälsovårdscentral fick man en tid till en munhygienist inom mindre än tre veckor, medan väntetiden vid nästan alla andra hälsovårdscentraler kunde vara till och med tre månader.

Det förekom fortfarande problem med veckoslutsjouren, trots att situationen hade förbättrats. I mars hade var tredje hälsovårdscentral ingen söndagsjour, medan varannan inte hade det för ett år sedan.

Endast en femtedel av befolkningen var bosatt i områden där hälsovårdscentralernas personalbrist inte stör genomförandet av vårdgarantin. Totalt 62 procent av hälsovårdscentralerna uppgav att bristen på tandläkare försvårar genomförandet. Situationen hade försämrats sedan oktober 2007. Det fanns för få munhygienister vid 20 hälsovårdscentraler, medan 13 procent av hälsovårdscentralerna hade för få tandskötare. Majoriteten av hälsovårdscentralerna använde hyrd personal och/eller köpte tjänster. Servicesedeln användes vid en hälsovårdscentral. Endast en femtedel av hälsovårdscentralerna hade ingen utomstående personal.

Uppgifterna bygger på en enkät, som besvarades av 207 hälsovårdscentraler (89 procent). Den genomfördes av Stakes i mars 2008 och uppgifterna täcker 97 procent av befolkningen. Stakes sammanställer på uppdrag av social- och hälsovårdsministeriet uppföljningsuppgifter om tillgången till vård, och enkäten genomförs med sex månaders mellanrum. Vårdgarantin har varit i kraft i tre år, dvs. från och med mars 2005.

Mer information:

utvecklingschef Pirjo Tuomola, Stakes, tfn 09-396 723 40, planerare Anna Heino, Stakes, tfn 09-396 721 7, e-post [fornamn.efternamn\(snabel-a\)stakes.fi](mailto:fornamn.efternamn(snabel-a)stakes.fi), samt medicinalråd Anne Nordblad, social- och hälsovårdsministeriet, tfn 09-160 732 40, e-post [anne.nordblad\(snabel-a\)stm.fi](mailto:anne.nordblad(snabel-a)stm.fi).

Vårdgarantin inom mun- och tandhälsovården i mars 2008 (på finska)

<http://www.stakes.fi/FI/tilastot/aiheittain/Terveyspalvelut/hoidonsaatavuus/index.htm>